

A Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsde kamaraiülésén
2008. június 4-én egyhangúlag elfogadott és ideiglenesen
hatályba léptetett tőzsdei gyakorlatok

**„A Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsde
kereskedésre vonatkozó rendelkezései
(Tőzsdei gyakorlatok)”**

„A” RÉSZ

Általános rendelkezések

Véglegesen hatályba lépett az illetékes szövetségi miniszter
2008. november 28-án kiadott IL.99.1.2/92-III/9/2008
számú engedélyével.

TARTALOM

Általános rendelkezések	6
A jóhiszeműség és tisztesség elve	6
I. Hatály	6
1. §	6
A rendelkezések (a gyakorlat) alkalmazása	6
II. A szerződés	7
2. §	7
Visszaigazoló levél	7
3. §	8
A szerződés létrejöttének vitatása	8
4. §	8
Dokumentumok csatolása	8
5. §	8
Szerződésátruházás	8
III. A szerződés megfelelő időben teljesítése szállítással	8
6. §	8
Szállítás és átvétel	8
7. §	10
Rakodási rendelkezés	10
8. §	11
Szállítás vasúti kocsival	11
9. §	11
Szállítás közúti járművel	11
10. §	12
Szállítás vízi járművel	12
IV. Szerződés megfelelő időben történő teljesítése átvétellel vagy lehívással	12
11. §	12
Átvétel vagy lehívás	12
12. §	12
Lehívási nyilatkozat	12
13. §	13
Raktározott áru (készlet)	13
V. Szerződésértelmezéssel kapcsolatos általános rendelkezések	13
14. §	13
A szállítás teljesítési helye	13
15. §	13
A fuvar- és szállítási kockázat	13
16. §	14
Teljesítési idő	14
17. §	14
Fuvarparitás vasúti vagy közúti járműre rakodás esetében	14
VI. Nemteljesítés	14
18. §	14
Türelmi idő	14
19. §	16
Nemteljesítés esetén érvényesíthető jogok	16
20. §	18
Teljesítési akadályok	18
VII. Előre nem látható esemény (vis maior) miatt felmerülő többletköltségek	18
21. §	18

Többletköltségek	18
22. §	19
Általános vízszint	19
VIII. Teljesítési szabályok a mennyiség szempontjából	19
23. §	19
Súly.....	19
24. §	20
Részteljesítés	20
25. §	20
Mennyiségi mozgástér.....	20
IX. Teljesítési szabályok a minőség szempontjából.....	20
26. §	20
Minőség és jelleg (állapot)	20
27. §	21
Minta szerinti vétel – Minta nélküli vétel	21
28. §	22
Megtekintésre vétel, mintadarab jóváhagyásával, és/vagy próbaszállítással	22
29. §	22
Meghatározott termőhelyről, betakarítási évből vagy gabonaféléből származó áru.....	22
30. §	23
Gyártmány vagy márka	23
Minőségi hiba.....	23
31. §	23
Minőségi kifogás	23
32. §	24
Szakértői elbírálás	24
33. §	24
Mintavétel.....	24
34. §	25
Az átvétel megtagadása (az áru visszautasítása)	25
35. §	25
Csere.....	25
Vizsgálat, utólagos vizsgálat	26
37. §	26
Nemkívánatos/tiltott és szennyező anyagok	26
XI. Fizetés	26
38. §	26
A fizetés teljesítési helye.....	26
39. §	27
Fizetés.....	27
40. §	27
Fizetési késedelem.....	27
41. §	28
Kifizetések beszüntetése	28
42. §	29
Tulajdonjog fenntartása.....	29
XII. Egyéb rendelkezések	30
43. §	30
Az alaki követelmények jelentősége	30
44. §	31
Alkalmazandó jog	31

45. §	31
Üzleti napok	31
46. §	31
Értesítések	31
47. §	32
Közvetítői díj	32
48. §	32
Egyéb kifizetés iránti igények	32
49. §	32
Szerződésből eredő igények megszűnése és elévülése	32
XIII. CIF-ügyletekre vonatkozó különleges rendelkezések	32
50. §	32
Általános rendelkezés	32
51. §	33
CIF-ügyletek meghatározása	33
52. §	33
Teljesítési idő	33
53. §	34
Célállomás	34
54. §	34
Járművek	34
55. §	34
Mennyiségi mozgástér	34
56. §	35
Részrakomány	35
57. §	35
Közös rakomány	35
58. §	35
Rakodási értesítő	35
59. §	36
Fizetés okmányok bemutatásánál	36
60. §	38
Biztosítás	38
61. §	38
Baleset	38
62. §	38
Kirakodás	38
63. §	39
Súlyellenőrzés és mintavétel	39
XIV. FOB-ügyletekre vonatkozó különleges rendelkezések	39
64. §	39
Általános rendelkezés	39
65. §	39
FOB-ügyletek meghatározása	39
66. §	40
Mennyiségi mozgástér	40
67. §	40
A berakodási kikötő/hely meghatározása	40
68. §	41
Járművek	41
69. §	41

Hajó megnevezése.....	41
70. §.....	42
Megfelelő időben történő teljesítés	42
71. §.....	42
Megfelelő időben teljesítés – szállítás költségmentesen a hajó oldalára	42
72. §.....	42
Mérés.....	42
73. §.....	43
Biztosítás	43
74. §.....	43
Mintavétel.....	43
75. §.....	44
Az átvétel megtagadása.....	44
76. §.....	44
A nem szerződészerű minőségből/állapotból eredő igények.....	44
I. sz. melléklet	45
A fedezeti ügyletekre és ármegállapításokra vonatkozó irányelvek	45
A. Fedezeti ügyletek.....	45
B. Ármegállapítás.....	46
C. Jutalék és díjak fedezeti ügyletek esetében	46
II. sz. melléklet	47
Gabona és takarmány mintavételére vonatkozó rendelkezések	47
III. sz. melléklet.....	49
Olajos magvak próbavételére és vizsgálatára vonatkozó rendelkezések	49
IV. sz. melléklet	52
Általános feltételek.....	53

Tőzsdei gyakorlatok 1. § – 76. §

**A Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsdén folytatott kereskedelemre vonatkozó rendelkezések
(Gyakorlatok)**

„A” RÉSZ

Általános rendelkezések

A jóhiszeműség és tisztesség elve

A jelen gyakorlatok által érintett valamennyi ügyletre a jóhiszeműség és tisztesség elve vonatkozik.

I. Hatály

1. §

A rendelkezések (a gyakorlat) alkalmazása

1. A szerződő felek eltérő megállapodásának hiányában a Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsdén kötött ügyletekre vonatkozó rendelkezések (gyakorlatok), azaz mind az „A” Rész (Általános rendelkezések), mind pedig a „B” rész (Egyedi áruk kereskedelmére vonatkozó különleges rendelkezések) a Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsdén átruházható eszközök ügyleteire akkor alkalmazandók, ha az ügylet ezen a tőzsdén vagy ennek a tőzsdének a gyakorlatára történő hivatkozással jött létre.

2. Ha a tőzsdén átruházható eszközök ügyletei a tőzsdén kívül vagy belül ennek a tőzsdének a gyakorlatára hivatkozva történnek meg, és erről szerződés jön létre, a tőzsdei gyakorlatokban vagy a III. mellékletben a tőzsdei gyakorlatokhoz csatolt Bécsi formaszervződés általános szerződési rendelkezéseiben nem előírt feltételek érvényesítéséhez a feltételekre vonatkozó megállapodást nyilvánvaló módon, azokra külön kitérve kell szerződésbe foglalni, vagy azokat olyan formában kell lefektetni, ami világosan kifejezi, hogy ezek kimondottan megállapodott, különleges feltételek.

II. A szerződés

2. §

Visszaigazoló levél

1. Ha közvetítói szerződés vagy visszaigazoló levél cseréjére kerül sor, vagy egy illet az egyik szerződő fél vagy egy közvetítő kiad, a szerződéses kapcsolatra ennek a tartalma az irányadó. Minden korábbi megállapodás ezzel érvényét veszti. Azon szerződések és visszaigazoló levelek, amelyek ellen írásban azonnal nem emelnek kifogást, elfogadottnak tekintendők.
2. Közvetítói szerződés és/vagy visszaigazoló levél kiadása esetén az eladó nem vitatott visszaigazoló levele az irányadó. Amennyiben csak a vevő visszaigazoló levele és egy közvetítói kötjegy kerül kiadásra, a vevő nem vitatott visszaigazoló levele az irányadó.
3. Amennyiben később szóbeli megállapodásokra is kerül sor, ezek csak akkor érvényesek, ha azokat legalább az egyik fél írásban azonnal megerősíti. Ha ezen az írásos dokumentumok ellen írásban azonnal nem emelnek kifogást, azokat elfogadottnak kell tekinteni.

3. §

A szerződés létrejöttének vitatása

Amennyiben egy szerződés létrejöttét vitatják, a szerződés létrejöttét állító személy haladéktalanul köteles írásban, távközlés útján (46. §) egy üzleti nap elismerési határidőt biztosítani. A választ írásban, távközlés útján kell megadni. Az elismerési határidő eredménytelenségét követően a szerződés létrejöttét állító személy a 19. § értelmében nemteljesítés miatt kártérítést érvényesíthet.

4. §

Dokumentumok csatolása

1. Ha a felek a szerződéskötésnél megállapodnak abban, hogy a tőzsdei gyakorlatokhoz egy megnevezett adásvételi formaszereződést vagy egyéb formadokumentumot csatolnak, vagy ezzel egyenértékű megfogalmazást használnak, az adásvételi formaszereződés illetve az egyéb formadokumentum feltételei a tőzsdei gyakorlatokon felül érvényesnek tekintendők, amennyiben a tőzsdei gyakorlatok nem tartalmazzak vonatkozó rendelkezéseket, és az adásvételi formaszereződés, ill. az egyéb formadokumentum rendelkezései értelemszerűen alkalmazhatók.
2. Vitás esetekben az illetékes választottbíróóság dönt.

5. §

Szerződésátruházás

1. A másik szerződő félre kötelezettséget jelentő szerződést harmadik fél csak a kötelezettséget vállaló fél írásos beleegyezésével vehet át.
2. Pénzkövetelés a másik szerződő fél hozzájárulása nélkül engedményezhető.

III. A szerződés megfelelő időben teljesítése szállítással

6. §

Szállítás és átvétel

1. A szállítás a vevő által megválasztott és a kölcsönösen elfogadott szállítási határidőn belül történik. Szállítás és átvétel a lentiekben megadott megjelölést tartalmazó szerződések esetében:

- a) „Azonnali szállítás”: a szerződéskötést követő három üzleti napon belül;
- b) „Sürgős szállítás”: a szerződéskötést követő hét üzleti napon belül;
- c) „Hó eleji szállítás”: a tárgyhónap 1. és 10. napja között;
- d) „Hó közepi szállítás”: a tárgyhónap 11. és 20. napja között;
- e) „Hó végi szállítás”: a tárgyhónap 21. és utolsó napja között;
- f) „Hó 1. felében szállítás”: a tárgyhónap 1. és 15. napja között;
- g) „Hó 2. felében szállítás”: a tárgyhónap 16. és utolsó napja között;
- h) „Szállítás egy meghatározott hónapon belül”: az adott hónapon belül;
- i) „Szállítás kéthónapos időtartamon belül”: két hónapon belül tetszés szerinti időpontban;
- j) „Szállítás több hónapra”, pl. január/május: minden hónapban havonta körülbelül egyenlő részmennyiségben
- k) „Folyamatos szállítás”: a megállapodott időtartamon belül körülbelül egyenlő részmennyiségekben.

2. Más szállítási határidőre vonatkozó megállapodásokat ez a dokumentum nem érint.

3. Amennyiben a h), i) és k) pontokban meghatározott szállítási határidő utolsó napja szombatra, vasárnapra vagy törvényes munkaszüneti napra esik, a szállítási határidő utolsó napja a munkaszüneti napot megelőző üzleti nap. A c) és g) pontokban meghatározott szállítási határidő utolsó napja a rákövetkező üzleti nap.

4. Amennyiben a szállítás „raktáron lévő”, „készen áll” vagy „helyben” kikötéssel történik, a szerződéskötésnél az ügylet tárgyának valóban jelen kell lennie és haladéktalanul rendelkezésre kell állnia.

5. Ha nincs szállítási idő meghatározva, az áru azonnal szállítandónak minősül.

7. §

Rakodási rendelkezés

1. A vevő az alábbi jelöléssel ellátott szerződések esetében köteles végrehajtható rakodási rendelkezést adni:

„azonnal”: az eladótól kapott felszólítás nélkül a szerződéskötés napján;

„sürgős”: az eladótól kapott felszólítás nélkül a szerződéskötés napját követő három üzleti napon belül;

„Szállítás egy meghatározott időtartamon belül” (6. § 1. bekezdés, c – k pontok): az eladó felszólításának beérkezését követő három üzleti napon belül. Ez legkorábban a szállítási határidő kezdete előtt három üzleti nappal történhet meg. Korábbi felszólítás csak a szállítási határidő kezdete előtt három üzleti nappal lép hatályba.

2. A rakodási rendelkezést az eladónak az 1. bekezdésben meghatározott határidőkön belül meg kell kapnia.
3. A rakodási rendelkezés kézhezvételét követően az eladó köteles tíz üzleti napon belül, de legkésőbb a szállítási időtartam tizedik napjáig szállítani. Amennyiben a rakodási rendelkezés csak a teljesítési időszak lejártá után érkezik meg, anélkül, hogy türelmi időt határoztak volna meg, az eladó köteles 10 üzleti napon belül szállítani. Ezen határidő eredménytelen leteltét követően a vevőt a 18. és a 19. §-ban meghatározott jogok illetik meg.
4. Ha a szerződés az áru szállítására különböző szállítási eszközöket határoz meg, a vevőt megilleti a választás joga. Ezen jogával a rakodási rendelkezés kiadásakor élhet.
5. A rakodási rendelkezésnek lehetővé kell tennie az eladó számára az áru kirakodását, elküldését vagy átadását.
6. A kiadott rakodási rendelkezést a vevő jogosult egyszer megváltoztatni. Az eladónak ezt a változtatást figyelembe kell vennie, amennyiben és amíg erre képes. Az ebből származó költségek a vevőt terhelik.
7. Amennyiben az 1. bekezdésben meghatározott határidőn belül a vevő nem adja ki a rakodási rendelkezést, a vonatkozó határidő (18. §) leteltét követően az eladót megilletik a 19. §-ban leírt, nemteljesítésre vonatkozó jogok.

8. §

Szállítás vasúti kocsival

1. Az eladó köteles a vevő költségére és kockázatára vasúti kocsit rendelni és az árut rakodásra készen, ill. előkészítve a vasúti kocsihoz szállítani.
2. Ha a vasúti szolgáltató a vasúti kocsikat nem biztosítja időben, a szállítási idő a késedelem időtartamával meghosszabbodik. Az eladónak erről haladéktalanul értesítenie kell a vevőt.
3. A berakodás előtt az eladó köteles megvizsgálni a rendelkezésre bocsátott vasúti járműveket, és meg kell győződnie arról, hogy azok a rakodásra alkalmasak. Azokért a károkért, amelyek ennek a kötelességnek az elmulasztása miatt keletkeztek, az eladó a vevő felé kártérítési felelősséggel tartozik.
4. Az eladó köteles a kötelező oldalfalakat beszerezni és azok rendeltetésszerű felszereléséről és szigeteléséről gondoskodni. Az ebből eredő költségek a szállítási díjat fizető felet terhelik.
5. Az eladónak le kell plombáltatnia a vasúti kocsikat.
6. Amennyiben a szállítás az egyik állomásról különleges díjszabás szerint történik, a következő vasúti állomásig felszámolt többletdíj és pótdíjak az eladót terhelik, kivéve, ha a szerződéskötésnél az eladó tájékoztatta a vevőt, hogy a rakodóállomáson különleges díjszabás van érvényben. Az ilyen állomások bérmentesített adásvételeinél ugyanez a kötelesség a vevőt terheli. Ugyanez érvényes akkor, ha a szállítás egy mellékállomásról/mellékállomásra vagy kikötőbe/kikötőből történik és emiatt kiegészítő díjak merülnek fel.

9. §

Szállítás közúti járművel

1. Ha egy szerződésben közúti járművel történő áruszállításban állapodnak meg, a megállapodás ezáltal nem változik lehívásos vagy átvételi szerződéssé.
2. Annak kinyilvánítása, hogy az árut közúti járművel kell leszállítani, rakodási megbízásnak minősül. A nyilatkozat beérkezését követően az eladó haladéktalanul köteles a vevővel a rakodási helyet tudatni.

„Azonnali” vagy „sürgős” szállítás (6. § 1. bekezdés a) és b) pontok) esetén a vevőnek az ilyen szállításokhoz meghatározott határidőkön belül kell az árut átvenni. Az összes többi esetben (6. § 1. bekezdés c) – k) pontok) a vevő köteles az árut a felszólítás beérkezését követő hét üzleti napon belül az adott helyen szokásos rakodási időben átvenni.

3. Amennyiben az árut nem szállítják ki a vevőnek a megadott rakodási pontra, az eladónak meg kell téríteni a járművek be nem rakodásából keletkező költségeket a vevő felé.
4. A „közúti jármű”-re vonatkozó megállapodás a szállítóeszköz közelebbi meghatározása nélkül az ömlesztett áruk szállítására szolgáló valamennyi járművet magában foglalja.

10. §

Szállítás vízi járművel

1. CIF adásvételeknél az 50. § rendelkezései érvényesek.
2. A FOB vagy költségmentesen a hajó oldalára vagy eladói szállítási pont típusú adásvételeknél a 64. § rendelkezései érvényesek.

IV. Szerződés megfelelő időben történő teljesítése átvétellel vagy lehívással

11. §

Átvétel vagy lehívás

1. Ha az árut egy meghatározott időtartamon belül történő átvétellel adják el, a vevő jogosult az árut ezen a meghatározott időtartamon belül bármely üzleti napon átvenni. A határidőkre vonatkozó szabályok a 6. § szerint érvényesek.
2. Ha az árut egy meghatározott időtartamon belül történő lehívással adják el, a vevő jogosult az árut ezen a meghatározott időtartamon belül bármely üzleti napon lehívni. A lehívási nyilatkozat beérkezését követően az eladó köteles azonnal szállítani.
3. A vevőnek úgy kell a járművet időben kiállítani, hogy az eladó a megállapodott átvételi időn belül szállítani tudjon.
4. FOB-átvételeknél a 64. § rendelkezései érvényesek.

12. §

Lehívási nyilatkozat

1. A lehívási nyilatkozatnak lehetővé kell tennie az eladó számára az áru kirakodását, elküldését vagy átadását.

2. A kiadott lehívási nyilatkozatot a vevő jogosult egyszer megváltoztatni. Az eladónak ezt a változtatást figyelembe kell vennie, amennyiben és amíg erre képes. Az ebből származó költségek a vevőt terhelik.
3. Amennyiben az elfogadott határidőn belül a vevő nem adja ki a lehívási nyilatkozatot, a 18. §-ban meghatározott határidő leteltét követően az eladót megilletik a 19. §-ban leírt, nemteljesítésre vonatkozó jogok.

13. §

Raktározott áru (készlet)

Ha a raktározott árut egy meghatározott határidőn belül le kell hívni, a határidő letelte után keletkező költségek és kockázatok viselése a vevőre hárul. A határidő letelte után az eladó jogosult az árut a vevő részére és annak költségére lemérni és elkülöníteni. Amennyiben az eladó ezen jogával nem él, egy későbbi átvételnél megállapított súly az irányadó.

V. Szerződésértelmezéssel kapcsolatos általános rendelkezések

14. §

A szállítás teljesítési helye

1. A szállítás teljesítési helye az a rakodási pont, amelyen az áru a szállításra szolgáló járműre kerül.
2. Ha az adásvétel bérmentesített (franko) célállomást jelöl, akkor ez minősül a szállítás teljesítési helyének.

15. §

A fuvar- és szállítási kockázat

1. Amennyiben a vasúti vagy közúti szállítójármű bérmentes, a kiindulási hely a szállítás teljesítésének a helye. A vevő viseli a fuvar- és szállítási kockázatokat.
2. A bérmentesítve megkötött szerződéseknél az eladó viseli a fuvar- és szállítási kockázatokat.
3. Bérmentesített célállomást megjelölő adásvételek esetében az eladó viseli a szállítási kockázatokat és a célállomásig felmerülő költségeket.

16. §

Teljesítési idő

1. A vevő teljesítésének ideje az árunak a szállításért felelős személy számára történő átadása, az adott helyre bérmentesített adásvételeknél pedig az áru ezen a helyen történő átadása.
2. A fuvarokmányra kerülő dátum tekintendő az áru átadási időpontjának, kivéve, ha ezen dátum valótlanságát bebizonyítják.
3. Amennyiben az adásvételnél egy meghatározott érkezési határidőben állapotodnak meg, a fuvarozónak a helyileg szokásos bejelentkezési időn belül történt jelentése az irányadó időpont. Ha a jelentésre már a teljesítési idő kezdete előtt sor kerül, akkor az a teljesítési idő első üzleti napján elküldött jelentésnek minősül. Az idő előtti jelentés kapcsán felmerülő valamennyi többletköltséget az eladónak kell viselnie.

17. §

Fuvarparitás vasúti vagy közúti járműre rakodás esetében

1. Egy meghatározott vasútállomás fuvarparitásának megjelölésével történt eladás esetében az eladó jogosult másik vasútállomásról mint paritásos állomásról szállítani. Minden fuvardíjkülönbséget az eladó terhére vagy javára kell elszámolni. A paritásos állomás és a fogadóállomás közötti fuvardíj a vevőt terheli.
2. Célállomásnak tekintendő állomás fuvarparitásának megjelölésével történt eladás esetében a vevő jogosult az árut a megállapodott paritásállomástól eltérő állomásra rendelni. Minden fuvardíjkülönbséget a vevő terhére vagy javára kell elszámolni. A paritásállomás és a fogadóállomás közötti fuvardíj a vevőt terheli.
3. A fenti bekezdések közúti járművel történő fuvarozás esetében megfelelően alkalmazandók.

VI. Nempteljesítés

18. §

Türelmi idő

1. Késedelmet az követ el, aki a megállapodott időtartamon belül nem teljesít.

2. Egy szerződés nem időben történő teljesítése esetén a vétlen fél jogosult a teljesítési idő lejártá után írásban (46. §), távközlés útján türelmi időt biztosítani. Az erre vonatkozó értesítésnek a türelmi idő kezdetét megelőző üzleti napon 15 óráig meg kell érkeznie a mulasztó félhez.
3. A szállításra illetve átvételre vonatkozó türelmi idő tartama:
  - a) két üzleti nap, ha a megállapodott teljesítési idő feltétele „azonnali”;
  - b) három üzleti nap, ha a megállapodott teljesítési idő feltétele „sürgős”, vagy ha a megállapodott teljesítési idő egy hónapnál rövidebb;
  - c) öt üzleti nap, ha a megállapodott teljesítési idő egy hónap vagy annál hosszabb.
4. A fizetési határidőre vonatkozó türelmi idő egy üzleti nap (40. § 2. bekezdés).
5. A rakodási rendelkezésre, illetve lehívási nyilatkozatra vonatkozó türelmi idő egy üzleti nap.
6. Ha a türelmi időt már a teljesítési idő lejártá előtt meghatározzák, az a teljesítési idő lejártát követő első üzleti napon kezdődik.
7. A túlságosan rövid türelmi idő nem érvényes, ehelyett a 3., 4. és 5. bekezdésekben meghatározott türelmi idők alkalmazandók. A túlságosan hosszú türelmi idő az előírtak szerint érvényes.
8. A türelmi idő visszavonása vagy meghosszabbítása csak a mulasztó fél hozzájárulásával megengedett.
9. Nem biztosítható türelmi idő,
  - a) ha a szerződésben „raktáron lévő”, „készben áll”, „helyben” vagy „türelmi idő nélkül” szerepel, vagy a raktározott áru adásvétele a 13. § szerint történik;
  - b) ha a felek megállapodtak abban, hogy a szerződést egy adott napig teljesíteni kell (határidős ügylet);
  - c) ha a másik szerződő fél írásban kifejezetten kijelenti, hogy a szerződést nem fogja teljesíteni.

19. §

Nemteljesítés esetén érvényesíthető jogok

1. A határidő letelte után a vétlen fél jogosult
  - a) a szerződéstől elállni és/vagy
  - b) a teljesítés helyett kártérítési igényt érvényesíteni, vagy
  - c) az árut a mulasztó fél terhére egy harmadik helyen tárolni, ha az eladó a tárolási helyet a türelmi idővel együtt bejelentette.

2. Az 1. bekezdés a) és b) pontjaiban meghatározott jogok azokban az esetekben is adottak, amelyekben a 18. § 9. bekezdése szerint nincs szükség türelmi időre.
3. Kártérítés érvényesítésének szüksége esetén az eladó szükségeladást, a vevő pedig a mulasztó fél terhére fedezeti eladást kezdeményeztethet egy alkusz vagy a Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsde egy brókerének segítségével. A bróker/alkusz számára szóló megbízást a türelmi idő lejártát, illetve a nemteljesítés megvalósulását követő három üzleti napon belül kell megadni.
4. A kártérítés a szerződött ár és a napi árfolyam közötti különbség megállapításán keresztül is érvényesíthető (Ármeghatározás). Az ármeghatározást az I. sz. mellékletben meghatározott irányelvek szerint kell végrehajtani, mégpedig a vétlen fél választása szerint vagy
  - a) a Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsde egy brókerének, vagy
  - b) egy gabona- vagy árutőzsdéhez tartozó alkusznak, vagy
  - c) az illetékes választottbíróságnak a közbenjárásával.
5. Az ármeghatározás dátuma a türelmi idő lejártát követő első üzleti nap. Ugyanez vonatkozik a 18. § 9. bekezdésének eseteire.
6. Az ármeghatározás költségei a mulasztó felet terhelik.
7. A vétlen félnek a türelmi idő lejártát követően vagy a 18. § 9. bekezdésében foglalt esetek megvalósulása esetén írásban, távközlés útján (46. §) haladéktalanul közölnie kell, hogy melyik jogával kíván élni. Amennyiben a vétlen fél élni kíván a fedezeti eladás végrehajtásának jogával, időben közölnie kell a mulasztó féllel az ügylettel megbízott bróker/alkusz nevét.
8. Amennyiben a vétlen fél nem él a 7. bekezdésben foglalt jogokkal, őt csak az ármeghatározás joga illeti meg. Ugyanez vonatkozik arra az esetre, ha egy bejelentett fedezeti ügyletet nem hajtanak végre.
9. Az illetékes választottbíróság jogosult és az egyik féltől kapott megbízás esetén köteles a lefolytatott fedezeti ügyletet a 3. bekezdés (szükségeladás, fedezeti eladás) szerint, vagy az ármeghatározást a 4. bekezdés a) és b) pontjai szerint ellenőrizni. Amennyiben a fedezeti ügylet vagy az ármeghatározás ellenőrzése során nyilvánvalóvá válik, hogy ezeket nem megfelelően folytatták le, vagy ezek egy nyilvánvalóan észszerűtlen eredményhez vezettek, a választottbíróságnak kell az árkülönbözetet a piaci helyzet figyelembe vételével meghatározni.

20. §

Teljesítési akadályok

1. Ha a szerződéskötés után annak teljesítését vis maior, külföldi be- vagy kiutazási tilalom, hatósági intézkedés vagy egyéb, a szerződő fél hatáskörén kívül eső körülmény megakadályozza, a szerződés vagy annak nem teljesített része érvényét veszti. Az adott eseményről, az arról való tudomásvételt követően haladéktalanul értesíteni kell a másik szerződő felet.

Ennek elmulasztása esetén a teljesítés akadályának nem lehet joghatályos érvényt szerezni.

2. Ha a teljesítést elemi csapás, zavargás, sztrájk, munkáskizárás, rakodási tilalom vagy egyéb hasonló körülmény akadályozza, a teljesítés határideje az akadályoztatás időtartamával meghosszabbodik, ha az érintett fél az akadályról való értesülés után vagy a teljesítési idő kezdetekor haladéktalanul értesíti a másik szerződő felet. Ha a teljesítési határidő lejártá után az akadály az egy hónapnál rövidebb teljesítési határidejű szerződések teljesítési határidejét 30 naptári nappal vagy az egy hónapnál hosszabb teljesítési határidejű szerződések teljesítési határidejét 45 naptári nappal meghosszabbítja, a szerződés kölcsönös kártérítés nélkül megszűnik.
3. Ha az érintett teljesítési akadályra hivatkozik, a másik szerződő fél kérésére be kell mutatnia azt akadályoztatás bizonyítékát.

VII. Előre nem látható esemény (vis maior) miatt felmerülő többletköltségek

21. §

Többletköltségek

1. A szerződéskötés után az áru beszerezésénél és/vagy szállításánál keletkező többletköltségeket az eladó a vevőre terhelheti, ha azokat felsőbb hatóság utasításai okozták, melyek a többletteher nagyságának és idejének tényleges hatását tekintve általánosságban nem voltak előreláthatók. Időpontnak a Szövetségi Közlönyben, az EK hivatalos lapjában vagy más hivatalos kiadványban való közzététel számít.

Többletköltségnek számítanak többek között az újonnan bevezetett illetékek, valamint a már érvényben lévő illetékek emelése.

2. Ennek megfelelően az ilyen terhek csökkenése vagy megszűnése a vevő javára érvényesítendő költségcsökkenésnek tekintendő.

Az előző bekezdésekben foglalt szabályok alól kivételt képeznek a felértékelődések vagy leértékelődések miatt bekövetkezett költségváltozások.

3. A fél késedelme esetén elveszti az 1) és 2) bekezdésben foglalt jogokat.

22. §

Általános vízszint

Minden szerződés általános vízszintre vonatkozik. Az árvíz, alacsony vízállás, illetve jég miatt keletkező hajóálláspénz pótdíjai a vevőt terhelik, amennyiben azok közvetlen kapcsolatban állnak a szerződés teljesítésével.

Az eladónak be kell mutatnia a vonatkozó bizonyítékot.

VIII. Teljesítési szabályok a mennyiség szempontjából

23. §

Súly

1. A súlyelszámoláshoz a teljesítési helyen megállapított súly az irányadó. A súlyt egy megfelelő, hatóságilag kalibrált mérlegen kell megállapítani, amelyben tengelyterhelés-mérés nem megengedett.
2. Bérmentesített vasúti kocsi vagy közúti jármű esetén, illetve a bérmentesítési szerződéseknél a kiindulási helyen megállapított súly az irányadó. Ha a kiindulási helyen a súlymegállapítás elmarad, a fogadóhelyen megállapított súly az irányadó. A bérmentesített (franko) célállomást meghatározó szerződéseknél a célállomáson megállapított súly az irányadó.
3. Ha a súlymegállapítás az üres és a tele szállítóeszköz lemérésével történik, a tara meghatározását a berakodás előtt egy külön méréssel kell elvégezni. Ha ez elmarad, a vevő jogosult a tarát megállapíttatni. Ha a tara megállapítására nem kerül sor, az elszámoláshoz a vasúti kocsin feltüntetett tara az irányadó.
4. A vasúti kocsi tarájának megállapított súlya a végállomásig érvényes.

24. §

Részteljesítés

Minden szerződésrész vagy részteljesítés önálló szerződésnek tekintendő.

25. §

Mennyiségi mozgástér

1. Ha a felek egy szerződésnél a „circa” (hozzávetőlegesen) hozzátételben vagy hasonló kifejezésben állapodtak meg, az eladónak a szállításnál, a vevőnek pedig az átvételnél joga van a szerződött mennyiségnél 5%-kal kevesebbet vagy többet szállítani, illetve átvenni. Ebből a felek 2%-ot szerződéses áron, a maradék mennyiséget napi árfolyamon kölcsönösen elszámolhatják. A „circa” kikötés nem alkalmazható, ha a szerződés nem teljesül.
2. A napi árfolyam meghatározásához a teljesítés napja az irányadó.
3. Ha a szerződéses mennyiséget két szám (értéktartomány) határozza meg, a szállításnál az eladó, az átvételnél pedig a vevő határozza meg a megállapított mozgástéren belül a szállítandó, illetve az átveendő mennyiséget. Nemteljesítés esetén az elszámolás alapjaként az átlagmennyiség az irányadó.
4. Leszállítási ügyleteknél az eladó, átvételi ügyleteknél a vevő jogosult a mennyiségi mozgástérrel 5%-ig minden részteljesítéshez igénybe venni, amennyiben ezt legkésőbb az adott részteljesítésnél bejelenti. Máskülönben fennáll a több vagy kevesebb teljesítés joga, de csak a még leszállítandó, illetve átveendő mennyiségnél.

IX. Teljesítési szabályok a minőség szempontjából

26. §

Minőség és jelleg (állapot)

1. Ha az adásvétel tárgyát képező áru minőségéről nem született megállapodás, a „B” részben leírt rendelkezések (Egyedi áruk kereskedelmére vonatkozó különleges rendelkezések) érvényesek.

2. A „minőség” egy áru típusát és megfelelőségét jelenti. „Jelleg (állapot)” alatt egy áru jellegzetességei, pl. szag, elszíneződés, felmelegedés stb. értendők.
3. Az „ellenőrzött és jónak talált” vagy a „tel quel (mint olyan)” kifejezések felmentik az eladót az eladott áru minőségével és jellegével (állapot) kapcsolatos felelősség alól, kivéve a megtévesztés esetét. Ha az átadásnak nem kell azonnal megtörténnie, a vevő köteles az árut gondos kereskedő módjára megőrizni. Azonban ha a vevő késik az átvétellel, az áru késés miatt szükséges további raktározása és megőrzése révén keletkező, megalapozott költségek a vevőt terhelik.
4. Ha az áru egy részét „ellenőrzött és jónak talált” vagy a „tel quel (mint olyan)” állapotúként adják el, az eladónak jogában áll a megtekintett áru egy tetszése szerinti részmenyiségét a vevőnek átvételre kirendelni.
5. A „f.a.q.” (fair average quality = tisztességes átlagminőség) kifejezés jó átlagos minőséget jelent (lásd 27. §, 4. bekezdés).
6. Ha a minőségi megjelölés egy értéktartomány megadásával történik, (pl. 75/76 kg/hl), a vevő szerződészerűen teljesít, ha a megadott értéktartomány legalacsonyabb értékének megfelelő árut szállít. A minimumérték el nem érése esetén az értéktartomány átlagértékének megfelelő középértéket kell kiszámítani (pl. 75,5 kg/hl).

27. §

Minta szerinti vétel – Minta nélküli vétel

1. Minta szerinti vétel esetén a minta maga az irányadó.
2. A „körülbelül a minta szerint” vagy „típusminta” szerint történő eladás esetén kisebb szín-, szemcse-, őrlési és vágáseltérés megengedett.
3. A minták vizsgálatánál a vevőnek gondos kereskedő módjára kell eljárnia. Az eladónak fel kell hívnia a vevő figyelmét az előtte ismert, de egyébként nem látható vagy csak különös figyelem esetén észlelhető hibákra (pl. szag, nedvesség, bogarak és atkák jelenléte).
4. Ha egy meghatározott eredetű árut minta nélkül vagy „f.a.q.” (lásd 26. §, 5. bekezdés) jelzéssel adnak el, a rakodáshoz az elfogadott származási helyről a vonatkozó év betakarításának átlagminőségét képviselő árut kell szállítani. Ellenkező esetben a vevő az átlagminőségtől való eltérés alapján árcsökkentést kérhet, vagy megkövetelheti az áru visszavételét.
5. Ha egy meghatározott eredetű árut minta nélkül a „végső tanúsítvány az irányadó” feltétellel adnak el, ez a tanúsítvány csak arra az összmenyiségre vonatkozik, amelyre kiállították, nem pedig részmenyiségekre.

6. „Minőség végső rakodásnál” típusú adásvételnél a minőséget csak a rakodóhelyen lehet elbírálni; az áru jellege a teljesítési helyen is elbírálnható.
7. „Minőség és jelleg (állapot) végső rakodásnál” típusú adásvétel esetén a szállított árut csak a rakodóhelyen lehet elbírálni (lásd: 26. §).

28. §

Megtekintésre vétel, mintadarab jóváhagyásával, és/vagy próbaszállítással

1. Megtekintésre vételnél az eladónak időben alkalmat kell biztosítania a vevő számára az áru megtekintésére. A vevőnek haladéktalanul élnie kell a megtekintés lehetőségével, és döntését a megtekintés napját követő üzleti napon 13 óráig tudatnia kell az eladóval.
2. Mintadarab jóváhagyásával, és/vagy próbaszállítással történő adásvételnél a vevőnek a minta megérkezését követő üzleti napon 13 óráig kell a döntését az eladóval tudatnia.
3. Olyan áruk esetében, melyek minőségét csak különleges vizsgálatok (pl. kémiai vagy műszaki elemzések, sütőpróba és csírázási teszt) által lehet megállapítani, ez a határidő a szokásos üzletmenet során haladéktalanul elvégzendő vizsgálat idejével meghosszabbodik.
4. Amennyiben az 1. és 2. bekezdésekben meghatározott határidőn belül a vevő nem közli döntését az eladóval, magatartása nemleges válasznak tekintendő.

29. §

Meghatározott termőhelyről, betakarítási évből vagy gabonaféléből származó áru

1. Ha az adásvétel tárgyát egy meghatározott helyről, termesztési évből származó áru vagy egy bizonyos gabonafajta képezi, a vevő köteles a teljesítést ezen származási hely, termesztési év vagy gabonafajta átlagminőségét képviselő áruval végrehajtani.
2. A vevő nem köteles átvenni olyan árut, amely másik helyről vagy évből származik.

30. §

Gyártmány vagy márka

Ha az adásvétel tárgyát egy meghatározott gyártmány vagy márka képezi, a teljesítést egy korábban ismert minőségű áruval kell végrehajtani.

Minőségi hiba

31. §

Minőségi kifogás

1. A jellegtől és/vagy minőségtől eltérő áru miatt keletkezett panaszát a vevőnek az áru megérkezését követően, de még annak kirakodása előtt kell az eladó felé írásban, távközlés útján (46. §) közölnie. A különleges, csak elemzéssel (36. §) megállapítható minőségi jegyeiktől való eltérésnél a panasztétel nem szükséges. A vevő azonban köteles az eladó felé írásban, távközlés útján (46. §) haladéktalanul közölni az elemzés eredményét.
2. Ezen rendelkezések figyelmen kívül hagyása esetén az áru minőségileg elfogadottnak, átvettnek tekintendő, amennyiben nincs szó rejtett, azaz nem azonnal felismerhető hiányosságról. Rejtett, nem a 37. § alá tartozó és mindkét szerződő fél előtt ismeretlen hiányosság esetén az eladó csak akkor vonható felelősségre, ha ezt a hiányosságot az áru átvételét követő 20 üzleti napon belül megállapítják és kifogásolják.
3. Az eladó előtt ismert, de a vevő számára nem magától értetődően felismerhető hiányosságért az eladó még a 2. bekezdésben meghatározott határidő letelte után is felelősségre vonható.
4. A rejtett hiányosságot (2. és 3. bekezdés) a vevőnek az eladó felé írásban, távközlés útján (46. §) haladéktalanul közölnie kell.
5. A gyárban lezárt papír- vagy műanyagzsákokba csomagolt áruk esetében a panasztételre tíz üzleti nap áll rendelkezésre, amennyiben az eredeti gyári zár sértetlen. Az áruban annak helytelen tárolása vagy a tárolás során bekövetkezett külső behatások miatt keletkező változások kizárják a vevő panasztételi jogát.
6. A panasztevőnek a 33. §-ban leírt mintavétel útján kell a haladéktalan bizonyíték megőrzéséről gondoskodni.
7. A panasztétel nem menti fel a vevőt az áru átvételének és a szerződésnek megfelelő kifizetésnek a felelőssége alól, kivéve az áruátvétel megtagadása esetén.

8. A minőségi kifogás során a vevőnek nyilatkoznia kell arról, hogy az árut csökkentett ár megfizetése ellenében átveszi-e, vagy pedig megtagadja az áru átvételét (kéri az áru visszavételét). Az áruátvétel megtagadásának joga megszűnik, ha a vevő az árut időközben részben vagy egészben továbbküldte, vagy annak származását nem elkülönítéssel vagy egyéb megfelelő intézkedéssel őrizte meg és bizonyította.
9. A vevő ugyanakkor fenntartja a jogot a leszállított és a szerződésben kikötött áru közötti értékkülönbözlet kompenzálására, ha az áruból annak fuvarozása vagy a csomagolásból történő kiürítése előtt még a kiindulási helyen megtörtént a II. számú melléklet szerinti mintavétel.
10. Ha a kifogásolt áru romlékony, a vevő köteles az áru konzerválásához szükséges és a teljesítési helyen lehetséges óvintézkedéseket gondos kereskedő módjára megtenni, és az eladót erről késedelem nélkül értesíteni.

32. §

Szakértői elbírálás

1. Amennyiben a vevő és az eladó a csökkentett érték mértékéről vagy az áruátvétel megtagadásának jogáról nem tudnak megegyezni, (áruellenőrzési) szakértőt kell megbízniuk.
2. Az áruk szakvéleményezésére csak az egyik fél kezdeményezésére is sor kerülhet, ez esetben a szakértői bizottság rögzíti a bizonyítékokat. Az eljárás mindkét esetben anonim módon végzendő el, azaz a felek távollétében és anélkül, hogy a felek neve a szakértő tudomására jutna. A feleknek nem áll jogában a szakértői bizottság összetételét befolyásolni.
3. Amennyiben az áru elbírálásának összefüggésében további, például a szerződés tartalmára, az áru eredetére stb. vonatkozó vitás kérdés is felmerül, a kérdést csak az illetékes választottbíróság felhívására, panaszbejelentésen keresztül lehet rendezni.
4. A szakértői bizottság, illetve a választottbíróság¹ összehívásának alapjául szolgáló mintát (Tőzsdei gyakorlatok II. + III sz. melléklet), valamint a vonatkozó szakértői, ill. bizonyítékmegőrzési megbízást vagy a panaszt haladéktalanul be kell nyújtani a Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsdén.

33. §

Mintavétel

1. A mintavétel a vevőre hárul, és azt a teljesítés helyén kell elvégezni.

---

¹ A szakértői bizottság összehívásánál a „Szakértői véleményekre és bizonyítékok megőrzése vonatkozó szabályozások végrehajtási szabályokkal” rendelkezések érvényesek. A tőzsdei választottbíróság összehívását a választottbírósági szabályzat (Tőzsdetörvény II. rész) szabályozza.

2. Az eladónak jogában áll a mintavételnél személyesen vagy megbízott képviselő útján jelen lenni. A mintavételt szakképzett mintavételi szakembernek kell végrehajtani.
3. Ha a teljesítés a feladás helyén történik, a vevőnek legkésőbb a rakodási rendelkezés kiadásakor közölnie kell az eladóval, hogy a berakodásnál kíván-e élni a mintavételi jogával.
4. Ha a teljesítés az átvétel helyén történik, az eladónak időben közölnie kell a vevővel, hogy kíván-e élni az átvételi helyen a mintavételi jogával a kirakodásnál.
5. A mintavételt a II. + III. sz. mellékletben leírt „Mintavételre vonatkozó rendelkezések” szerint kell végrehajtani.

34. §

Az átvétel megtagadása (az áru visszautasítása)

A vevőnek tekintet nélkül a szerződés rendelkezéseire, miszerint a leszállított, a szerződésnek ellentmondó árut értékcsökkenéssel át kell vennie, jogában áll az árut teljes egészében visszautasítani, ha neki más kategóriába tartozó, eltérő eredetű, más termesztési évből származó vagy más jellegekkel bíró árut szállítottak, ha az a szerződés rendelkezései, a vevő saját személye vagy a szerződéskötés egyéb körülményeiből vélelmezhető vételi célnak nem felel meg, vagy ha az árut károsodott, romlott vagy egyéb olyan állapotban szállították, amelynek kézbesítését a jóhiszemű és tisztességes kereskedelmi gyakorlat megsértésének kell tekinteni.

35. §

Csere

1. Amennyiben a szállított áru átvételének megtagadására irányuló igényt megalapozottnak találják, az eladó jogosult és köteles egy szerződésnek megfelelő csereszállítmányt küldeni.
2. Ha a csereszállítás nem történik meg, a vevőt a 19. §-ban meghatározott jogok illetik meg.

36. §

Vizsgálat, utólagos vizsgálat

1. Ha egy szerződésben csak különleges (idő- és műszakilag igényes) vizsgálatokkal megállapítható minőségi jellemzőket kötnek ki, a vevőnek jogában áll a kirakodás befejezése után az eladó egyidejű értesítése mellett a megfelelő elemzéseket haladéktalanul elvégeztetni.
2. Mindkét fél jogosult az első elemzés igazolásának kézhezvétele után a másik szerződő fél értesítése mellett utóelemzést végeztetni. Ilyen esetekben a két elemzés átlaga képezi az elszámolás alapját.
3. Amennyiben az elemzés és/vagy az utóelemzés során nyert megállapítások alapján kártérítésnyújtási kötelezettség keletkezik, mindkét elemzés költségeit az eladónak kell viselni. Ezzel szemben a vevőre hárul a költségek megfizetése, ha nem keletkezik kártérítésnyújtási kötelezettség.
4. A mintákat a mindenkor érvényben lévő DIN-szabvány szerint működő, ISO IEC 17025/2000 tanúsítvánnyal rendelkező, vagy ezzel egyenértékű szabványok szerint akkreditált/tanúsított elemzőintézetekben kell bevizsgáltatni.

37. §

Nemkívánatos/tiltott és szennyező anyagok

1. Ha a szállított áruban ilyen anyagok túllépik a jogszabályban megengedett legmagasabb értéket, a vevő jogosult megtagadni az áru átvételét. A 34. § és 35. § rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni.
2. A vevőnek a káros/tiltott anyagok, illetve a szennyező anyagok miatt keletkező további igényei tekintetében a jogszabályi rendelkezések érvényesek, kivéve ha más megengedett megállapodásokra került sor.

XI. Fizetés

38. §

A fizetés teljesítési helye

A fizetés teljesítési helye az eladó székhelye, illetve az eladó által megadott bank.

39. §

Fizetés

1. Amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen, a vételár kifizetését teljes egészében, külső költségek levonása nélkül, számla ellenében, a fuvarlevél másolatának, az eredeti rakjegynek, az átvételi elismervénynek vagy más hasonló dokumentumnak a vevőnél történő (pl. postai úton vagy bankintézővénnyel) bemutatását követő egy üzleti napon belül kell teljesíteni. Ha ilyen bizonylatokat nem lehet csatolni, a vevő kérésére az eladónak más arra alkalmas módon kell a szállítást igazolnia.
2. Ha a fizetésről kitérési utasítás ellenében állapodtak meg, a vevő kérheti, hogy azt az áru közvetlen tulajdonosa ellenjegyezze, és azon szerepeljen a megjegyzés, hogy a kiszállítás csak a kitérési utasítás ellenében történik meg.
3. A dokumentum bemutatását az áru átadása helyettesíti.
4. Váltók, igazolatlan csekkek illetve elszámoló csekkek elfogadására az eladó megállapodás hiányában nem köteles. A váltók és csekkek a teljesítést nyugtázzák, nem számítanak fizetésnek. A vevő viseli a váltók díjait és az egyéb költségeket.
5. A vevő nem jogosult a vételár ellentételezésére vagy visszatartására, kivéve, ha az eladó a kifizetéseit megszünteti, vagy olyan tények állnak fenn, melyek a fizetés megszüntetésével egyenlőnek tekinthetők.
Az ellentételezés és visszatartás tilalma továbbá nem vonatkozik nem vitatott vagy érvényesnek megállapított ellenkövetelésekre.

40. §

Fizetési késedelem

1. Ha a fizetés nem a megállapodás szerint történik, a vevő felszólítás nélkül fizetési késedelembe kerül.
2. Késedelmes fizetés esetén (a 18. § 4. bekezdésben meghatározott türelmi idő után) a fizetésre perlés mellett és a 19. §-ban meghatározott egyéb jogaitól függetlenül az eladó a törvényben meghatározott késedelmi kamatokra jogosult a fizetési késedelem napjától kezdve. Ezen egyéb jogainak gyakorlásához az eladónak a 18. § 4. bekezdésében meghatározott egy üzleti nap türelmi időt kell a vevő számára a következmények mellett biztosítani. Több szállítandó részmennyiségeket vagy szerződésrészeket meghatározó szerződéseknél az eladót a 19. §-ban meghatározott jogok a jövőbeni részmennyiségek vagy szerződésrészek tekintetében csak azután illetik meg, miután az eladó a következő

részmenységhez vagy szerződésrészhez előleget vagy visszavonhatatlan bankgaranciát igényelt, és a vevő ezen igénnyel ellentétben az eladó által megjelölt egy üzleti napos türelmi idővel nem élt.

3. Ha a vevő fizetési képtelenségére vonatkozóan megalapozott kétség merül fel, a 2. bekezdés 3. mondata érvényes, és akkor is, ha a felek más fizetési feltételekben egyeztek meg.

41. §

Kifizetések beszüntetése

1. Ha az egyik szerződő fél a kifizetéseit felfüggeszti, vagy olyan tények állnak fenn, melyek felérnek a fizetés felfüggesztésével, ez a szerződés teljesítésére vonatkozó igényeket is megszünteti, amennyiben a szerződést még nem teljesítették. A teljesítési igény helyére a kifizetések felfüggesztésének igénye vagy egy az azzal egyenlőnek tekinthető fizetési igény lép, aminek következtében a szerződéses ár és a napi árfolyam között adódó árkülönbözetet kölcsönösen el kell számolni.
2. A napi árfolyam meghatározását a 19. § 4. bekezdésében leírtak figyelembe vételével kell végrehajtani. Dátumnak a fizetés megszüntetését vagy az azzal felérő tény megvalósulását követő üzleti napot kell tekinteni. Az ármeghatározás költségeit az a fél köteles viselni, akinek fizetési nehézségei adódtak.

42. §

Tulajdonjog fenntartása

1. Az áru, illetve a dokumentumok az eladó által a vevőtől igényelt vételár teljes megfizetéséig az eladó tulajdonában maradnak.
2. Az eladó tulajdonában maradó áru módosítása vagy feldolgozása esetén az eladó gyártónak minősül, anélkül hogy neki ebből kötelezettségei keletkeznének. Az áru módosítása vagy feldolgozása révén keletkező új dolog tulajdonjoga az eladót illeti meg tekintet nélkül a módosítás vagy feldolgozás időpontjára vagy mértékére. A nem a vevő tulajdonában álló áruval végzett feldolgozás esetén az eladót tulajdonrész illeti meg a létrejött új dologban a feldolgozáshoz használt, számára fenntartott árunak a feldolgozás időpontjában képviselt értékéig. Abban az esetben, ha a vevő a fenti szabályok ellenére a módosítás vagy feldolgozás által (rész)tulajdont szerez az eladó számára fenntartott áruban, a szerződéskötéssel a megszerzés időpontjában az eladónak átengedi az áru (rész)tulajdonát és megőrzi az árut az eladó számára. Bármilyen harmadik tulajdonossal szembeni követelést a vevő átenged az eladónak. Az árut ezen rendelkezések értelmében fenntartott árunak kell tekinteni.
3. Abban az esetben, ha az eladó a leszállított árut más dolgokkal keveri vagy kapcsolja össze, a vevő ezennel átengedi az eladónak a kevert készletre vagy új dologra vonatkozó tulajdonosi vagy résztulajdonosi jogait, és ezeket a dolgokat megőrzi az eladó számára. Bármilyen, harmadik tulajdonossal szembeni követelést ezennel átengednek a vevőnek.
4. A vevőnek jogában áll a vevő (rész)tulajdonában álló árut fizetés ellenében és a tulajdonjog fenntartásával megfelelő kereskedelmi körülmények között elidegeníteni. A zálogjogokat és a fedezeteket tilos átruházni. A viszonteladásból a vevőt illető valamennyi követelést attól függetlenül, hogy ez a feldolgozás, keverés stb. előtt vagy után keletkezik –, beleértve az összes járulékos jogot, illetve a hitelbiztosítással szemben támasztott valamennyi kártérítési igényét, a vevő a szerződéskötéssel az eladóra ruházza. Abban az esetben, ha az áru az eladónak csak résztulajdonában áll, vagy azt az eladó más, nem az eladó tulajdonában álló – bármilyen állapotú – áruval együtt teljes áron eladja, az ezáltal megvalósult teljes követelésátruházás csak azon összeg mértékéig következik be, amelyet az eladó a vevőnek az áru vonatkozó részéért felszámolt.
5. A vevő a visszavonásig jogosult azokat az eladót illető követeléseket behajtani, amelyeket az az átruházás révén megszerzett. A visszavonással ez a jog átszáll az eladóra. A vevő köteles az eladó számára mindenkor biztosítani az áruhoz való hozzáférést, valamint a vevő kérésére az árut a vevő tulajdonaként azonosítani, és a vevőnek minden kért tájékoztatást

megadni. Késedelmes fizetés esetén a vevő köteles az eladó kérésére a jogátruházást a későbbi vevő számára feltüntetni. Abban az esetben, ha a vevő egy harmadik félnek történő viszonteladásból váltót vagy csekket kap, az őt megillető váltó- vagy csekkövetelést az eladóra ruházza át a viszonteladásból keletkezett átruházott követelés mértékéig. A váltó- vagy csekkokiratot a vevő átengedi az eladónak; a vevő megőrzi az okiratot az eladó számára.

6. Ha harmadik fél az eladó tulajdonában vagy résztulajdonában álló áruhoz vagy a részére átruházott követelésekhez hozzáfér, a vevő köteles az eladó jogait megőrizni, és az eladót az ilyen hozzáférésekről távközlés útján írásban (46. §) haladéktalanul értesíteni.
7. Amíg az eladó tulajdonjoga fennáll a kiszállított árura, azt a vevőnek a szokásos veszélyek ellen megfelelő biztosítással kell védenie. A káresetből keletkező, különösen biztosítótársasággal szemben támasztott követeléseket a vevő ezennel átruházza az eladóra, hogy biztosítsa az eladó igényét a követelés mértékéig.
8. Az eladó a vevő kérésére az összes többletbiztosítást a vevő rendelkezésére bocsátja.

XII. Egyéb rendelkezések

43. §

Az alaki követelmények jelentősége

Bizonyos formai előírások be nem tartására (pl. tiltakozás benyújtása, megszüntetési űrlap) vonatkozó jogi következmények nem következnek be, hogy ha az ezen előírásokhoz kapcsolódó célt felismerik, és azt egy másik, az előírtaktól eltérő formában elérték.

44. §

Alkalmazandó jog

A gyakorlatokra az osztrák jog az irányadó. Az Egyesült Nemzetek 1980. április 11-én kelt Egyezménye az áruk nemzetközi adásvételi szerződéseiről (BGBI. 96/1988) nem alkalmazható.

45. §

Üzleti napok

1. Üzleti napnak számítanak a szombatok, illetve december 24. és 31. kivételével a munkanapok.
2. A szerződéskötés napja és a határidőt megszabó nyilatkozat beérkezésének a napja nem számítandók be határidők kiszámolásánál.
3. Az üzleti napon 15 óra után beérkező nyilatkozatokat úgy kell tekinteni, hogy azok a következő napon érkeztek be.
4. Az állami vagy szövetségi törvények által eltérően elismert ünnepek csak azon fél javára számítanak, akinek egy ilyen napon kell nyilatkozatot leadni vagy befogadni, illetve egy adott intézkedést végrehajtani.

46. §

Értesítések

1. Az „írásban” megfogalmazásba beleértendő valamennyi telekommunikációs és távirati, illetve minden egyéb gyors, írásban végrehajtott üzenetközvetítési mód, pl. a telex vagy az e-mail.
2. Köztes eladóknak, illetve vevőknek minden megkapott közleményt haladéktalanul tovább kell küldeniük.

47. §

Közvetítói díj

Az eladónak meg kell fizetnie a közvetítő részére a megállapodott közvetítói díjat függetlenül attól, hogy a közvetített szerződést teljesítik-e vagy megszüntetik, kivéve, ha a közvetítőt a szerződés nemteljesítésében vagy megszűnésében bizonyíthatóan vétkesnek találják.

48. §

Egyéb kifizetés iránti igények

Minden fizetési kérelmet (pl. vételárkülönbségek, kamatkövetelések stb.) de nem a vételár-követeléseket legkésőbb a számla beérkezését követő 10. üzleti napon ki kell egyenlíteni. Ezen határidő eredménytelen leteltét követően a kifizetésre jogosult fél fizetési eljárást indíthat, és a törvényben megszabott mértékű késedelmi kamatra jogosult.

49. §

Szerződésből eredő igények megszűnése és elévülése

1. Egy szerződés magától megszűnik, ha a szerződésben meghatározott teljesítési idő leteltét követő három hónapon belül nem nyújtanak be a szerződés teljesítésére vonatkozó írásos felszólítást.
2. Ha az 1. bekezdésben meghatározott határidőn belül figyelmeztetésre kerül sor, és a figyelmeztetett fél a figyelmeztetés kézhezvételét követő három hónapon belül nem él a szerződés által biztosított jogaival, a szerződést kölcsönös kártérítés nélkül megszüntnek kell tekinteni. A 20. § rendelkezései érintetlenek maradnak.
3. A szerződésből származó követelések egy év múlva elévülnek. Az elévülés attól a hónaptól számítandó, amelyben a teljesítési határidő lejár.

XIII. CIF-ügyletekre vonatkozó különleges rendelkezések

50. §

Általános rendelkezés

Ha a felek CIF-ügyleteknél a gyakorlatok alkalmazásában állapodnak meg, a fenti rendelkezéseket az 51–63. § rendelkezéseivel kell módosítani, ill. kiegészíteni. Az alábbi rendelkezések az irányadók.

51. §

CIF-ügyletek meghatározása

1. CIF-ügyletek alatt az alábbi rendelkezések értelmében olyan szerződések értendők, melyek tartalmazzák az áruszállítást költségmentesen a berakodókikötőben álló hajó fedélzetére, beleértve a fuvardíjat és a biztosítást a célkikötőig, és amelyeknél a szállítási kockázatot a vevő viseli.
2. Ha a felek nem kötöttek más egyezséget, a „kiszállított súly” és a „kiszállított minőség” a megállapodottak szerint alkalmazandó.

52. §

Teljesítési idő

1. Ha az eladás berakodásra történik, az eladó a hajóba történő berakodással hajtja végre a teljesítést. A hajóraklevél vagy a rakjegy dátuma tekintendő a berakodás időpontjának, kivéve, ha a bizonyítást nyer, hogy a dátum helytelen.
2. Ha az eladás érkezési időpontra történő szállításra történik, a teljesítés időpontjának a fuvarozó jelentése tekintendő. A jelentés csak a hajó érkezési kikötőbe történő megérkezése után adható ki. A jelentés időbeli végrehajtásának és típusának meg kell felelnie a belvízi hajózási törvény rendelkezéseinek, a szokásos hajóbérleti szerződéseknek és/vagy a helyi érkezési kikötő gyakorlatainak. Ha a jelentés már a teljesítési határidő kezdete előtt beérkezik, akkor az a teljesítési határidő első üzleti napján elküldött jelentésnek minősül. Az idő előtti jelentés kapcsán felmerülő valamennyi többletköltséget az eladónak kell viselnie.
3. Ha a szerződést nem teljesítik a megállapodott határidő végéig, a 18. §-ban meghatározott türelmi idő eredménytelen leteltét követően a vétlen felet megilletik a 19. §-ban meghatározott, és a nemteljesítésre vonatkozó jogok.

53. §

Célállomás

1. Ha a felek nem állapodnak meg a célkikötőben, az eladó jogosult a vevőt legkorábban a teljesítési időtartam kezdete előtt 15 üzleti nappal a célállomásra vonatkozó nyilatkozat kiadására felszólítani. A vevőnek két üzleti napon belül meg kell neveznie a célállomást. Ha a szerződésben meghatározott teljesítési idő egy hónapnál rövidebb, a fenti szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
2. Ha a célállomásról kiadott nyilatkozatot az eladónak nem küldték meg a határidőn belül, az eladó jogosult a vevő távközlés útján elküldött írásos értesítése mellett (46. §) az árut a szerződéses megállapodáson belüli helyre küldeni.

54. §

Járművek

1. Megfelelő, az áru felvételéhez és szállításához alkalmas vízi járműveket kell használni.
2. Az eladónak az áru hajón történő szállításához a rakodás idején és helyén szokásos rendelkezéseket tartalmazó árufuvarozási szerződést kell kötnie.
3. A berakodás előtt az eladó köteles megvizsgálni a rendelkezésre bocsátott vízi járműveket, meg kell győződnie arról, hogy azok a rakodásra alkalmasak, és ezt dokumentálnia kell. Azokért a károkért, amelyek ennek a kötelességnek az elmulasztása miatt keletkeztek, az eladó a vevő felé kártérítési felelősséggel tartozik.

55. §

Mennyiségi mozgástér

1. Az eladónak jogában áll a berakodásnál belvízi hajókra a rakomány 5%-ával, tengeri hajókra a rakomány 10%-ával többet vagy kevesebbet berakodni. Ebből 2%-ot szerződéses áron, a maradékot napi árfolyamon kell elszámolni.
2. Ha a szerződésben megállapodott mennyiséget értéktartománnyal adták meg, az megállapodott mozgástéren belül az eladó határozza meg a berakodandó mennyiséget. Nemteljesítés esetén az elszámolás alapjaként az átlagmennyiség az irányadó.
3. Ha a szerződést részrakományokkal teljesítik, minden részrakodás egy külön szerződésnek minősül. Mindazonáltal a teljes berakodandó mennyiségnek a megállapodott teljesítési időtartam össz mennyiségére vonatkozó mozgástéren belül kell lennie.
4. A napi árfolyam kiszámításához a célkikötőben a felek utolsó kirakodási napjának dátuma az irányadó. A napi árfolyam kiszámításával kapcsolatos jogviták a dokumentumok felvételét nem gátolhatják meg.

56. §

Részrakomány

200 tonna vagy annál alacsonyabb mennyiségek adásvételénél a rakományt egy hajóba kell rakodni. Nagyobb mennyiségeknél az eladónak jogában áll az árut több hajóba rakodni, de ebben az esetben 100 tonnánál kisebb rakományok nem megengedettek.

57. §

Közös rakomány

1. A különböző típusú és minőségű árukat elkülönítve kell berakodni.
2. Ha az árut egy másik, ugyanolyan típusú és minőségű áruval elkülönítés nélkül rakodják be, ezt a rakodólevélen fel kell tüntetni. A kárt, valamint a súlyhiányt és súlytöbbletet arányosan kell az átvevőkre elosztani. Az elosztást az eladónak a hajó teljes kirakodását követő 20 üzleti napon belül végre kell hajtania. Ezen időtartamot követően a vevő jogosult az elosztást elutasítani vagy elvégeztetni.
3. A többletmennyiségben átvett árut az utolsó kirakodási napon érvényes árfolyam szerint kell beárazni. Amennyiben ez a nap nem üzleti nap, a rákövetkező üzleti napot kell figyelembe venni. A megszabandó árat az illetékes választottbíróság is megállapíthatja. Az ármegállapítás költségeit a feleknek egyenlő arányban kell viselniük.
4. A kompenzációt a 3. bekezdés szerint a ténylegesen kirakodott súly alapján kell kiszámítani.
5. A szétszétválasztást akkor is végre kell hajtani, ha az elkülönítés ellenére az áru egy másik, ugyanolyan típusú és minőségű áruval látható módon összekeveredett.

58. §

Rakodási értesítő

1. A rakodási értesítőn fel kell tüntetni a hajó nevét, a berakodási kikötőt, a hajóraklevél vagy a rakjegy dátumát, valamint a hozzávetőlegesen berakodott súlyt, és a hajóraklevél vagy a rakodólevél dátumát követő egy üzleti napon belül távközlés útján írásban (46. §) el kell küldeni a vevőnek.
2. Ha a vevő a rakodási értesítőt csak a hajó érkezési kikötőbe történő megérkezése után kapja kézhez, az esetlegesen felmerülő költségek az eladót terhelik.

3. A viszonteladóknak haladéktalanul és távközlés útján továbbítaniuk kell a rakodási értesítőt. A rakodási értesítőnek a vevő felé írásban, távközlés útján történő továbbadása (46. §) egyenértékű az eladó ügynökének vagy egy alkusznak az értesítésével, ha a továbbadás távközlés útján, írásban történik. A rakodási értesítőt haladéktalanul, ha a szokásos üzleti órákban érkezik meg, még aznap távközlés útján, írásban továbbítani kell.
4. Az eladó nem felel a telexek és táviratok hibáiért. Az eladó jogosult a téves információt helyesbíteni. Hajónév téves írásmódját azonban csak akkor szabad helyesbíteni, ha azáltal a hajó azonosíthatósága nem válik kérdésessé. A helyesbítést az értékpapír-okiratok kifizetéséig végre kell hajtani.

59. §

Fizetés okmányok bemutatásánál

1. A fizetésnek az okmányok bemutatásakor kell megtörténnie. A hajóraklevélen és/vagy a rakjegyen megjegyzésként fel kell tüntetni, hogy a fuvardíjat kifizették-e, vagy az kifizetettnek minősül-e. A számla összegét az okmányok átadásakor kell kiegyenlíteni, mégpedig a fuvardíj levonása mellett, ha azt előre nem fizették ki. A fuvardíj legfeljebb a kifizetett előlegek mértékéig csökken.
2. Az okmányok magukban foglalják:
  - a) tengeri hajók esetében:
egy legalább kétpéldányos, teljes sorozat, tiszta hajóraklevelet vagy a hajóraklevélről kiállított kiszolgáltatási jegyet, melyeket egy olyan megbízható harmadik fél állított ki, akinek a hajóraklevelek a jogos birtokában vannak;
belvízi hajók esetében:
egy tiszta sorozat folyami hajóraklevelet vagy rakjegyet, de nem kiszolgáltatási jegyet;
  - b) biztosítási kötvény(eke)t vagy -igazolás(oka);
  - c) a berakodott mennyiségről kiállított számlákat;
  - d) a felek által megállapodott egyéb dokumentumokat.
3. Tengeri hajóknál a hajóbérleti szerződés egy példányát vagy a hajóbérleti szerződésnek a vevő számára fontos rendelkezéseit tartalmazó másolatát is csatolni kell, ha a hajóbérleti szerződésben erre hivatkozás történik. Ebben az esetben a vevő továbbá igényelheti, hogy számára az eredeti hajóbérleti szerződésbe betekintést nyújtsanak.

4. A hajóraklevéltől való eltérések, illetve a hajóbérleti szerződésnek az adásvételi szerződéstől való eltérései esetén az eladó köteles felszólításra bankgaranciát vagy egy másik, a vevő által jóváhagyott, megfelelő garanciát bemutatni. Ugyanez vonatkozik akkor is, ha a hajóraklevél-sorozat nem teljes.
5. A vevő felszólítására az eladónak esetlegesen további dokumentumokat is be kell mutatnia, amennyiben ezek a körülményektől függően egyedül az eladótól szerezhetőek be (pl. származási bizonyítvány). Ha az eladó ezeket a dokumentumokat nem biztosítja időben, az a vevőt nem menti fel fizetési kötelezettségei alól. A vevőnek ilyen esetben azonban jogában áll az eladótól bankgarancia bemutatását kérni.
6. Ha az okmányok hibát tartalmaznak, azok felvételét a vevő nem tagadhatja meg, ha az okmányok egyike a vevő országában honos elsőrangú bank garanciája.
7. Az okmányokat a vevő részére az üzleti napon 12 óráig át kell adni, és azokat a következő üzleti napon 12 óráig ki kell egyenlíteni.
8. Ha a vevő megtagadja az okmányok átvételét, azonnal közölnie kell a megtagadás okát azzal, aki számára az okmányokat átadja.
9. Ha a vevő a fizetéssel késedelembe kerül, a nemteljesítésre vonatkozó rendelkezések (19. §) alkalmazandók. Az eladónak közölnie kell a vevővel, hogy melyik jogával kíván élni. Ezzel a jogával először csak a közlést követő második üzleti napon élhet. Ez alatt az idő alatt a vevő teljesítheti fizetési kötelezettségét, de a késedelemből származó költségeket neki kell viselnie.
10. A vevő köteles az árut akkor is átvenni, ha az okmányok a hajó érkezésekor még nem állnak rendelkezésre. Ebben az esetben a vevő köteles a hajózási társaság által igényelt garanciát biztosítani, viszont az okmányok késedelmes bemutatásából származó valamennyi többletköltség az eladót terheli.

Az áru átvételével és a garancia biztosításával a vevő nem veszíti el az eladóval szemben az okmányok alapján őt megillető jogokat.

60. §

Biztosítás

1. Az árura az eladónak a szerződésben foglalt, áfa nélküli áruértékénél 3%-kal magasabb értékre biztosítást kell kötnie a szokásos feltételek mellett egy méltán elismert biztosítóval, melynek fizetőképességéért az eladó nem felelős.
2. A biztosítási kötvényekben vagy igazolásokban szerepelnie kell, hogy a biztosítási díjat megfizették, vagy az megfizetettnek minősül. Máskülönb a biztosítási kötvényeken vagy igazolásokon szerepelnie kell annak a megjegyzésnek, hogy a biztosító a kártérítést akkor is fizeti, ha a biztosítási díj nincs megfizetve. Továbbá a biztosítási kötvényeken vagy igazolásokon szerepelnie kell annak a megjegyzésnek, hogy a biztosító a teljes veszteség vagy azzal egyenlő esemény bekövetkezése esetén a biztosítási összeget, beleértve az elvárt profitot, teljes mértékben fedezi.

61. §

Baleset

A balesetek a vevőt terhelik. Az eset kezelése során az eladónak biztosítani kell a vevő részére a kívánt támogatást.

62. §

Kirakodás

A kirakodásnak az érkezési kikötő gyakorlatainak megfelelően, az ott szokásos munkaidőben kell megtörténnie. Ha az okmányok ettől eltérő rendelkezéseket tartalmaznak, az ebből származó valamennyi többletköltség a vevőt terheli. A rakodási költségek a tengeri szállításnál a hajókorláttól, a parti és a belvízi szállításnál a hajó rakterétől a vevőt terhelik.

63. §

Súlyellenőrzés és mintavétel

1. A súlymeghatározásra berakodott ügyleteknél a rakodókikötőben, kirakodott ügyleteknél a kirakodási kikötőben kerül sor.
2. A mintavételre berakodott típusú ügyleteknél és feltételeknél a rakodókikötőben, kirakodott típusú ügyleteknél és feltételeknél a kirakodási kikötőben kerül sor.
3. A mintavételt a II. + III. sz. mellékletben leírt mintavételi rendelkezések szerint kell végrehajtani.
4. Szennyező anyagok vizsgálatához a veszélyeztetett termékekből két további zacskóba kell mintát venni, melyeket le kell zárni.
5. Berakodott súllyal létrejött ügyleteknél és/vagy berakodott típus vagy feltétel esetén az eladónak a berakodás megkezdése előtt időben értesítenie kell a vevőt, hogy annak lehetősége nyíljon az ellenőrzésre. Ha az értesítés elmarad, a súlymegállapítást és a mintavételt a kirakodásnál kell végrehajtani.
6. Kiszállított súllyal és/vagy kiszállított típus vagy feltétel szerint megkötött ügyleteknél az eladónak a kirakodás megkezdése előtt időben közölnie kell a vevővel, hogy kíván-e élni a kirakodásnál az ellenőrzés jogával.

XIV. FOB-ügyletekre vonatkozó különleges rendelkezések

64. §

Általános rendelkezés

Ha a felek FOB-ügyleteknél a gyakorlatok alkalmazásában állapodnak meg, az 1–49. § rendelkezéseit a 65–76. § rendelkezéseire kell módosítani, ill. kiegészíteni. Az alábbi rendelkezések az irányadók.

65. §

FOB-ügyletek meghatározása

A FOB-adásvételek alatt a következő rendelkezések értelmében olyan ügyletek értendők, amelyeknél az eladónak az árut a vevő által meghatározandó vízi járművel a megállapodott rakodási helyre kell szállítani. A vevő fizeti a fuvardíjat és a biztosítási díjat, valamint viseli a szállítási kockázatot.

66. §

Mennyiségi mozgástér

1. A vevőnek jogában áll a belvízi hajókból való kirakodásnál a rakomány 5%-ával, tengeri hajókból való kirakodásnál a rakomány 10%-ával többet vagy kevesebbet átvenni. A mozgástéren belül 2%-ot szerződéses áron, a maradékot napi árfolyamon kell elszámolni.
2. Ha a szerződésben megállapodott mennyiséget értéktartománnyal adták meg, a megállapodott mozgástéren belül a vevő határozza meg a levonandó mennyiséget. Nemteljesítés esetén az elszámolás alapjaként az átlagmennyiség az irányadó.
3. Ha a szerződésben megállapodott árut részmennyiségekben fogadják, minden egyes részmennyiség külön szerződésnek minősül. Mindazonáltal a teljes átveendő mennyiségnek a megállapodott teljesítési időtartam összmennyiségére vonatkozó mozgástéren belül kell lennie.
4. A napi árfolyam kiszámításához a legutoljára kiállított hajóraklevél dátuma az irányadó. A napi árfolyam kiszámításával kapcsolatos jogviták a dokumentumok felvételét nem gátolhatják meg.

67. §

A berakodási kikötő/hely meghatározása

1. Ha a szerződésben több rakodókikötő/-helyet határoztak meg, az eladónak a vevő felszólításától számított két üzleti napon belül a rakodókikötő/-helyet írásban, távközlési úton (46. §) a vevőnél be kell jelentenie, azonban nem köteles a kikötőt a teljesítési időtartam kezdetétől számított 10 üzleti napnál korábban meghatározni. Ha az eladó a kötelezettségeit elmulasztja, a vevőnek jogában áll írásban, távközlési úton egy nap türelmi időt biztosítani, amelynek eredménytelen letelte után megilletik a 19. §-ban leírt, nemteljesítésre vonatkozó jogok.
2. A fenti rendelkezésektől függetlenül az eladónak bármikor jogában áll a rakodókikötő/-helyet felszólítás nélkül is megnevezni.

68. §

Járművek

1. Megfelelő, az áru felvételéhez és szállításához alkalmas vízi járműveket kell használni.
2. A berakodás előtt az eladó köteles megvizsgálni a rendelkezésre bocsátott vízi járműveket, meg kell győződnie arról, hogy azok a rakodásra alkalmasak, és ezt dokumentálnia kell. Azokért a károkért, amelyek ennek a kötelességnek az elmulasztása miatt keletkeztek, az eladó a vevő felé kártérítési felelősséggel tartozik.

69. §

Hajó megnevezése

1. Az előrelátható rakodási készenlét előtt legalább három üzleti nappal a vevőnek írásban, távközlési úton (46. §) tudatnia kell az eladóval a hajó nevét és a körülbelüli berakodandó mennyiséget. A vevőnek jogában áll ezen határidőn belül a megnevezett hajót egy másik, legalább egyenértékű hajóra cserélni.
2. Ha a hajó nem a feltételeknek megfelelő, a vevő jogosult egy újabb hajót kijelölni. Az eladó ebben az esetben jogosult a vevőtől az ezáltal keletkezett közvetlen költségek megtérítését kérni.

70. §

Megfelelő időben történő teljesítés

1. A FOB átadási paritással megkötött ügyleteknél az eladónak az árut a vevő által a 69. §-ban megnevezett hajóra az elhajózási kikötő gyakorlatainak megfelelően kell leszállítania.
Az eladó köteles a szokásos hajóbérleti szerződések kikötési-/időszámlálási feltételeit, a belvízi hajóraklevél feltételeit vagy a hajórakjegyet figyelembe venni.
2. A FOB-szállítási ügyleteknél a vevőnek a felszólítás kézhezvételét követő 5 üzleti napon belül meg kell határozni a vízi járművet. A felszólítás már a teljesítési időtartam kezdete előtt, a szállítási idő első üzleti napjára vonatkozó hatállyal kiadható. Ha a vevő a vízi jármű meghatározását elmulasztja, az eladónak jogában áll a vevő részére három nap türelmi időt biztosítani, amelynek eredménytelen letelte után megilletik a 19. §-ban leírt, nemteljesítésre vonatkozó jogok.
3. Az eladónak azt a hajót, amely a rakodási időn belül rakodási készültséget jelentett, a rakodási idő letelte után is be kell rakodnia a vevő részére. A rakodási és szállítási határidő be nem tartása miatt keletkezett minden többletköltséget annak a félnek kell viselnie, aki a be nem tartásért felelős.
4. Ha a rakodási időszakon belül nem biztosítanak rakodásra kész hajót, a vevőt megilletik a 19. §-ban leírt, nem teljesítésre vonatkozó jogok.

71. §

Megfelelő időben teljesítés – szállítás költségmentesen a hajó oldalára

A költségmentesen a hajó oldalára vagy szállítási pont típusú ügyletek esetében az eladónak arra is fel kell szólítani a vevőt a hajó megnevezésére irányuló felszólítás mellett, hogy a vevő gondoskodjon a rakodási térről a hajóban. A felszólítást a tengeri hajó kirakodásának megkezdése előtt legalább két üzleti nappal el kell juttatni a vevőhöz vagy annak megbízottjához. Az eladónak az árut időben úgy kell átvennie, ahogyan azt a hajó kiszállította. Ha a hajó rakodóterét nem biztosítják időben, az eladónak jogában áll az árut türelmi idő megszállása nélkül a vevő számlájára és kockázatára beraktározni.

72. §

Mérés

Az eladó a berakodás alatt köteles az áru megfelelő leméréséről és egy elismert mérési szakember tanúsítványáról ingyen gondoskodni, kivéve, ha a súlymeghatározást a felek közösen végzik.

73. §

Biztosítás

1. A vevőnek az árura a szerződéses ár pénznemében és a szerződésben foglalt vételár értékénél 3%-kal magasabb értékre biztosítást kell kötnie a szokásos feltételek mellett egy méltán elismert biztosítóval.
2. Az eladó felszólítására a vevő köteles az eladónak a berakodás megkezdéséig egy biztosítási kötvényt vagy biztosítási igazolást, illetve a biztosító fedezetre vonatkozó megfelelő ígérvényét átadni. Ha a vevő ennek a felszólításnak nem tesz időben eleget, az eladónak jogában áll a vevő terhére egy megfelelő biztosítást kötni.

74. §

Mintavétel

1. A mintavételt, a minták lezárását, ill. leplombálását a berakodás alatt az eladónak és a vevőnek, illetve képviselőiknek közösen kell elvégezni. A mintavételt és a minták lezárását mindkét fél a saját költségére hajtja végre. Ha az egyik fél megtagadja a mintavételt és lezárást, illetve ő vagy képviselője nem jelenik meg, a másik fél saját maga elvégezheti ezeket. A mintavétel nem kötelező, ha erről a vevő kifejezetten lemond.
2. A mintavételt a rakodási helyen, a tőzsdei gyakorlatok II. + III. sz. mellékletében leírt mintavételi rendelkezések szerint kell végrehajtani.
3. Szennyező anyagok vizsgálatához a veszélyeztetett termékekből két további zacskóba kell mintát venni, melyeket le kell zárni.
4. Ha véleménykülönbség alakul ki arra vonatkozóan, hogy a vevő a rakodásra érkezett áru átvételét megtagadhatja-e, a mintavételt, valamint a minták lezárását, ill. leplombálását külön kell elvégezni. A vevő vagy képviselője kérésére további mintákat kell légmentesen zárható üveg- műanyag vagy fémtartályokba zárni. A 32. §-t megfelelően kell alkalmazni.

75. §

Az átvétel megtagadása

1. Ha véleménykülönbség alakul ki arra vonatkozóan, hogy a vevő a rakodásra érkezett áru átvételét megtagadhatja-e, a vevő legkésőbb a mintavétel napját követő üzleti napon a 74. § 4. bekezdése szerint jogosult a vételezett mintákat szakértői elbírálásra küldeni.
2. Az átvétel megtagadása akkor tekinthető jogosnak, ha a vevőtől az áru átvétele észszerűen nem követelhető meg.

76. §

A nem szerződészerű minőségből/állapotból eredő igények

1. Ha egy áru nem felel meg a szerződésben foglaltaknak, a vevő értékcompenzáció megfizetését kérheti az eladótól.
2. Ha a csökkentett érték az elemzési eltérések miatt meghaladja a szerződéses ár 10%-át, a vevő jogosult a vételár, valamint az árura háruló költségek és kamatok visszatérítését kérni. A visszatérítés elismerésének előfeltétele, hogy az áru még a hajóban található, vagy a kirakodási kikötőben elkülönítve tárolják és származása bizonyítható. A vevő ebben az esetben kártérítésre, azaz a szerződéses ár és az adott részmenyiség hajójának utolsó rakodási napján érvényes napi árfolyam közti árkülönbség megtérítésére jogosult.

I. sz. melléklet

A fedezeti ügyletekre és ármegállapításokra vonatkozó irányelvek

A. Fedezeti ügyletek

(Szükségeladás, fedezeti eladás)

1. A fedezeti ügylet célja egy szükségeladásnál az értékesítendő áru számára a lehető legmagasabb piaci árat elérni, egy fedezeti eladásnál az árut a lehető legalacsonyabb piaci áron megszerezni. Egy fedezeti ügyletnél ezért lehetőleg a szóba jöhető cégek lehető legnagyobb körét meg kell kérdezni.
2. A fedezeti ügylettel megbízott brókernek/alkusznak írásos (46. §) megbízást kell kapnia a megbízójától, és a szóban vagy telefonon adott megbízást írásban meg kell erősíteni. A megbízásnál a vételár kivételével a nem teljesített szerződés valamennyi lényeges rendelkezését meg kell adni. Azt a brókert/alkuszt, aki a nem teljesített szerződést közvetítette, nem szabad megbízni a fedezeti ügylet lefolytatásával.
3. Az elérhetőségi idő meghatározása a 19. § 3. bekezdésének megfelelően a megbízó dolga, aki felelősséggel tartozik ennek a napnak a meghatározásáért. A megbízott brókernek/alkusznak a megkérdezésnél meg kell adnia, hogy az ajánlat, illetve kínálat milyen időpontig érhető el, és hogy ezen időtartam letelte után meddig kell érvényesnek lennie.
4. A megbízó, ha erre nyomós oka van, kizárhatja a mulasztó felet a fedezeti ügyletből. Az ilyen kizárás jóváhagyásáról vitás esetben a választottbíróság dönt. A megbízónak írásban (46. §) megfelelő utasítást kell adnia a bróker/alkusz részére. A bróker/alkusz a mulasztó felet magától nem zárhatja ki.
5. Az önbelépés nem szükséges, ha a megbízó egyedül rendelkezik vagy tesz ajánlatot, és a raktáron lévőként ajánlott áru nem áll rendelkezésre, vagy a későbbi határidőket magában foglaló szerződéseknél az adott irányadó időpontban nem szállítható.
6. A fedezeti ügylet lefolytatásáról a brókernek/alkusznak egy jegyzőkönyvet kell készítenie, amelynek tartalmaznia kell a szerződés feltételeit, a megkérdezett cégeket és a megkérdezés eredményeit. A jegyzőkönyvet a fedezeti ügylet lefolytatását követően alá kell írni és meg kell őrizni, hogy az a választottbíróságon a fedezeti ügylet felülvizsgálatához rendelkezésre bocsátható legyen.
7. Az árnak tartalmaznia kell a közvetítői díjakat/jutalékokat. Ezeket a megkérdezésnél közölni kell, és ezeket az eladónak kell megfizetnie. Abban az esetben, ha a fedezeti ügylet azért nem folytatható le, mert egy ajánlatot sem adtak rá, a teljes közvetítői jutalékot ki kell fizetni. Ha a megbízást a megkérdezés

befejezése előtt visszavonják, a megbízott bróker/alkusz számára költségei megtérítéseként azon közvetítói díj felét kell megfizetni, amely a fedezeti ügylet lefolytatása esetén őt megillette volna.

B. Ármegállapítás

1. Az ármegállapítással megbízott bróker/alkusz a szakértő. Az általa megállapított ár jogilag egy úgynevezett „döntőhatározat”. Ezt a legjobb tudás szerint kell létrehozni, és amennyiben a saját dokumentumok nem elegendőek, a piacon lefolytatott, átfogó megkérdezés, valamint az adott tőzsdei hely figyelembevételével elkészített jegyzőkönyvek alapján kell leadni. Amennyiben az adatgyűjtések eltérő árakat eredményeznek, a megbízott brókernek/alkusznak kell szakértő módjára eldönteni, hogy melyik ár az irányadó. A bróker/alkusz jogosult a komolytalan és extrém áradatokat, ha azok egyaránt túl alacsony vagy magas, és ezért nem reprezentatív mennyiségekre vonatkoznak, figyelmen kívül hagyni.
2. A megbízott brókernek/alkusznak az ármegállapítást akkor is el kell végeznie, ha a kérdéses árut az adott értéknapon nem kínálták eladásra. Ekkor az értéknap előtt és után érvényes árakat, valamint olyan áruk árait kell alapul vennie, melyek felhasználási célja és kereskedési gyakorisága hasonló, és a kérdéses áru árát az adott értéknaphoz ezek alapján kell meghatározni.
3. Ha az ármegállapításhoz először az áru sajátosságairól és jellemzőiről adatgyűjtés szükséges, a megbízott bróker/alkusz a szükséges információkat beszerezheti az illetékes hatóságoknál, intézményeknél és szervezeteknél. Amennyiben a szerzett információkat az ármegállapításhoz felhasználja, ezt a dokumentumban jeleznie kell.
4. Az ármegállapítási dokumentumokat a megbízott brókernek/alkusznak saját neve alatt, cége feltüntetésével kell személyesen aláírni. A saját dokumentumaiban fel kell tüntetnie, hogy milyen módon állapította meg az árat, hogy ezáltal a választottbíró számára az ármegállapítás felülvizsgálata esetén információt tudjon nyújtani.
5. Az ármegállapításnál meghatározott elvek a választottbíró által a 19. § 4. bekezdés szerint alkalmazandók.

C. Jutalék és díjak fedezeti ügyletek esetében

1. Az ármegállapításoknál fizetendő jutalékokat és díjakat a Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsde kamarája állapítja meg.

II. sz. melléklet

Gabona és takarmány mintavételére vonatkozó rendelkezések

- I. Ömlesztett árunál a mintavételt a be- és a kirakodás alatt egységes módon kell végrehajtani. A mintavétel helyének a mintavételre alkalmasnak kell lennie, és a rakodási térhez a lehető legközelebb kell esnie. A mintául szolgáló anyagot minden egyes félnek egy mintavevő vagy egy ahhoz hasonló rendszer segítségével külön kell gyűjtenie, kevernie, redukálnia és az alábbiakban leírt zacskóba, ill. tartályba töltenie.
- II. Zsákolt árunál a mintavételt a be- és kirakodás alatt egy mintavevő szondával, egységes módon kell végrehajtani. Az így kinyert anyag képezi a mintát, amelyet az I. pontban leírt módon kell elkészíteni.
- III. Raktározandó ömlesztett vagy zsákolt árunál a mintát különböző, egyenletesen elosztott helyekről és rétegekből kell vételezni egy arra alkalmas mintavevő eszközzel. A minták elkészítését az I. pontban leírt módon kell végrehajtani.
- IV. Vasúti kocsival vagy közúti járművel történő rakodás/szállítás esetén a mintavételt szondával vagy egy automatikus, ISO/ICC tanúsítvánnyal vagy hasonló szabványoknak megfelelő mintavevővel kell elvégezni. Ebben az esetben a motoros kocsi és az utánfutó egy egységnek minősül. A mintául szolgáló anyagot egységes módon, átvett 5 tonnánként kell vételezni. Az így vett anyag képezi a mintát, amelyet az I. pontban leírt módon kell elkészíteni.
- V. Hajórakományoknál 1000 tonnás rakományokig 250 tonnánként, 1000–5000 tonnás rakományoknál 500 tonnánként, 5000 tonnát meghaladó rakományoknál 1000 tonnánként kell mintát venni, keverni és egy mintavevő vagy egy ahhoz hasonló rendszer segítségével redukálni. Az így vételezett mintát a VI. pontban részletesebben leírt zacskókba, ill. tartályokba kell tölteni, mégpedig 250, 500, ill. 1000 tonnánként, maradéknál pedig akkor, ha az meghaladja a 10%-ot. Értékcsökkenés kompenzálásánál a súlyozott átlag képezi a számítás alapját.
- VI. A választottbírósi eljáráshoz és elemzéshez két üvegből, fémből vagy műanyagból készült tartályt és két zacskót kell megtölteni és felcímkézni. Természetes súly megállapításához egy további mintát kell zacskóba vételezni.
- VII. A mintavételi zacskónak vastag, fényáteresztő anyagból kell állnia, és nem szabad használnak lennie. A mintavételi tárolóeszközökbe legalább 1000 g anyagot kell tölteni, és ezeket a tárolóeszközöket teljesen le kell zárni vagy plombálni.
- VIII. A gyakorlatok szabályaitól függetlenül a nyomonkövethetőség érdekében további minták is vételezhetők.

- IX. Folyékony vagy félig folyékony anyagok esetében a mintavételt szivornyával vagy a mintavételre alkalmas eszközzel egységes módon, az árutípus jellegzetességei és az alkalmazott szállító- vagy tárolóeszköz figyelembevételével kell elvégezni. Ehhez kb. 0,5 literes üveg- vagy műanyag tartályokat kell használni.
- X. Ha az áru sérült vagy rossz állapotban van, a kirakodás során gondosan el kell különíteni és osztályozni. A mennyiségtől és a címzettek számától függetlenül minden sérülési fokozatból négy zacskónyi mintát kell vételezni közvetlenül a kirakodás befejezése után, és a mintákat le kell zárni vagy le kell plombálni. A mintát tartalmazó zacskókon fel kell tüntetni a megfelelő mennyiséget és áruosztályt. Az egyik fél kérésére további próbákat kell légmentesen zárható tárolóeszközökbe vételezni és zárni vagy leplombálni.
- XI. Ha mintavételi igazolás kiadására kerül sor, azon az alábbi információkat kell feltüntetni:
- a) A minta neve
  - b) A mintavétel helye és dátuma
  - c) A szállító és a címzett neve
  - d) A szállítóeszköz vagy raktár leírása, neve és/vagy száma
  - e) A minta mennyisége, a részmennyiséghez tartozó összmennyiség, az áru csomagolása és leírása
  - f) A zár és a plomba típusa és kinézete
  - g) A vételezett minták száma
  - h) Nyilatkozat, hogy a mintavevők személyesen vételezték a mintát, és a tárolóeszközök lezárásáig személyesen jelen voltak
  - i) A mintavevő aláírása:
- Ha nem kerül sor mintavételi igazolás kiállítására, elegendő a minta címkéjén az a) – e) pontokban meghatározott információkat feltüntetni.
- A hiányos vagy helytelen információk utólagosan is javíthatók, ill. helyesbíthetők, ha a szállított áru származását illetően nem merültek fel kétségek.
- XII. Ha a szerződő felek másképp nem rendelkeznek, a mintavevő köteles a mintákat legalább 6 hónapig megőrizni.

III. sz. melléklet

Olajos magvak próbavételére és vizsgálatára vonatkozó rendelkezések

I. Mintavétel:

Ömlesztett árunál a mintavételt a be- és a kirakodás alatt egységes módon, mintavevőszonda, -lapát vagy egyéb elfogadott, automatikus mintavevő eszközzel kell végrehajtani. A mintául szolgáló anyagot egységes módon kell vételezni. Elfogadott, automatikus mintavevő eszköz használata esetén azt úgy kell használni, hogy legalább akkora mennyiségű mintát vételezzon, mint a kézzel történő mintavételezés.

A mintákat a két félnek vagy képviselőiknek a teljesítés helyén közösen kell vételezni, lezárni vagy leplombálni. Ha az egyik fél megtagadja a közös mintavételt, vagy nem képviselteti magát, a másik félnek jogában áll a mintavételt egy szakképzett mintavevővel elvégeztetni.

II. Rakodás vízi járművel

A mintául szolgáló anyagot vízi járműveknél 500 tonnánként, a maradék esetében, ha az 50 tonnát meghaladja, külön kell vételezni és keverni. Az így lemért mintaanyagot az V. pontban részletesebben leírt tartályokba kell tölteni. Négy tartályt kell megtölteni és felcímkézni

III. Rakodás vasúti és közúti járművel:

Vasúti és közúti járművel történő rakodásnál a mintaanyagot a szállítóegység legalább három különböző helyéről kell vételezni, hogy ezáltal reprezentatív átlag jöjjön létre. Itt a motoros kocsi és az utánfutó egy egységnek minősül. Az így lemért mintaanyagot az V. pontban részletesebben leírt tartályokba kell tölteni. A mintákat a II. pontban leírt módon kell vételezni és lezárni.

IV. Raktározott áru:

Raktározandó ömlesztett árunál a mintát 50 tonnánként, legalább 10 különböző helyről, illetve rétegből kell vételezni. Az így nyert mintaanyagot az V. pontban részletesebben leírt tartályokba kell keverve betölteni. Négy tartályt kell megtölteni és felcímkézni.

V. Mintatároló eszközök:

Egy tartályba legalább 500 gramm mintaanyag töltendő.

Légmentes, tiszta, üvegből/műanyagból készült üvegeket vagy légmentesen zárható műanyag zacskókat kell használni. Ezeknek a tárolóeszközöknek teljesen zárhatónak vagy plombálhatónak kell lenniük. Fémből készült eszközök nem használhatók.

VI. Sérülés/állapot:

Ha az áru sérült vagy rossz állapotban van, a kirakodás során gondosan el kell különíteni és osztályozni kell. A mennyiségtől és a címzettek számától függetlenül minden sérülési fokozatból négy mintát

kell vételezni közvetlenül a kirakodás befejezése után, és a mintákat le kell zárni. A mintákat légmentesen zárható, üvegből vagy műanyagból készült tárolóeszközbe kell zárni, és fel kell tüntetni a megfelelő mennyiségeket és osztálybesorolást.

VII. Elemzések:

Az áru átvételénél, ill. elfogadásánál a vevőnek vagy képviselőnek a mintákat a mintavétel befejezését követő hét üzleti napon belül a megállapodott elemzőhelyre kell küldenie. A mintavétel állapotáról nem szükséges értesíteni az eladót. Az igazolást a vevőnek a kézhezvételt követő hét üzleti napon belül el kell küldenie az eladó részére.

Mindegyik félnek jogában áll utóelemzés elvégzését kérni. A másik felet erről az első elemzés igazolásának kézhezvételét követő hét üzleti napon belül írásban értesíteni kell.

Mindegyik félnek jogában áll harmadik elemzés elvégzését kérni. A másik felet erről legkésőbb a második elemzés igazolásának kézhezvételét követő hetedik üzleti napon írásban értesíteni kell. A harmadik elemzés eredményei csak akkor használhatók, ha az első és a második elemzés az adott érték tekintetében több mint 0,2 százalékponttal eltér egymástól.

Köztes eladóknak és köztes vevőknek az igazolásokat, valamint a további elemzéseket bejelentő közleményeket a kézhezvételt követő három üzleti napon belül tovább kell küldeniük.

Az elemzéseket az ISO-szabványok előírásainak megfelelően kell elvégezni.

VIII. Az elemzések mérlegelése

Az adott tartalmi érték mérlegelési alapját a két leginkább közelítő elemzés, illetve ugyanolyan távolság esetén a középső elemzés képezi. A kompenzáció kiszámításához a mennyiség súlyozott átlagából kell kiindulni.

IX. A minta elküldése és az elemzés költségei:

Az első elemzési minta elküldésének és az elemzésnek a költségeit az eladó viseli.

A második elemzési minta elküldésének és az elemzésnek a költségeit a kérelmező viseli.

A harmadik elemzési minta elküldésének és az elemzésnek a költségeit a felek egyenlő arányban viselik. Ha az adott tartalmi értékre vonatkozó harmadik elemzés eredményei nem kerülnek felhasználásra, a vonatkozó tartalmi érték elemzésének és a minta elküldésének költségeit a kérelmező viseli.

X. Mintavételi címkék és elemzési igazolások:

A mintavételi címkén az alábbi adatokat kell feltüntetni.

- A minta száma
- A mintavétel helye és dátuma
- A szállító és a címzett neve
- A szállítóeszköz vagy raktár leírása, neve és/vagy száma
- A minta mennyisége, a részmennyiséghez tartozó össz mennyiség, az áru csomagolása és leírása

Az elemzési igazolásnak a további adatokat kell tartalmaznia:

- A zár és/vagy a plomba típusa és kinézete
- A mintatartó eszközök típusa és kinézete
- A minta súlya

A hiányos vagy helytelen információk utólagosan is javíthatók, ill. helyesbíthetők, ha a szállított áru származását illetően nem merültek fel kétségek.

XI. A minták megőrzése

Ha a szerződő felek másképp nem rendelkeznek, a mintavevő köteles a mintákat 6 hónapig megőrizni.

IV. sz. melléklet

BÉCSI MEZŐGAZDASÁGI ÁRUTŐZSDE
1020 Wien, Taborstraße 10

Kelt: _____, dátum:

Szerződés száma _____

A Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsde gyakorlatai, valamint az alább és a túldalalon meghatározott feltételek alapján az osztrák jog alkalmazása mellett vitás esetben mindkét szerződő fél aláveti magát az ez által a tőzsde által kijelölt választottbíróóság megfellebbezhetetlen és végrehajtható döntésének, mely nyilatkozatot a felek ezúton erősítik meg:

Vevő: _____

Eladó: _____

Közvetítő: _____

Mennyiség kb.: _____ azaz kb.: _____

Áru: _____

Minőség és jelleg: _____

Ár/1000 kg: _____ azaz: _____

Fuvarparitás: _____

Csomagolás (ömlesztett, zsákolt stb.)

Szállítási idő: (Berakodás/elhajózás*): _____

Súlyelszámolás: _____

Minőség megállapítása: 1) (a tőzsdei gyakorlatok szerint*) _____

2) _____

Fizetési feltételek: _____

Fizetési késedelem: Késedelmes fizetés esetén évi ____% késedelmi kamat számítandó fel. A súlyra vonatkozó vagy minőségi panaszok nem jogosítják fel a vevőt fizetési kötelezettségei késedelmes teljesítésére.

Egyéb rendelkezések: A hátoldalon található „Általános feltételek” és a „Külön megállapodott feltételek” a jelen szerződésnek elválaszthatatlan részét képezik és jogilag kötelező érvényűek.

A szerződés érvényessége: A szerződés cégszerűen érvényesített másolatát haladéktalanul vissza kell juttatni a szerződéses partnerhez. Ezen feltétel figyelmen kívül hatása a szerződés érvényességét nem érinti.

Értékcsökkenési záradék: Ha a leszállított áru nem felel meg a szerződésben foglalt feltételeknek, és a 34. § feltételei nem valósulnak meg, az árut a tőzsde választottbírósa, illetve a tőzsde szakértői bizottsága által meghatározott csökkentett értéken kell átvenni.

Aláírás:

* A nem kívánt rész törlendő!

Vevő/Eladó *

Általános feltételek

Ár: Ár alatt a szerződéskötés idején érvényben lévő fuvardíjak, árfolyamok, díjak, vámok, adók és egyéb közjogilag előírt illetékek értendők. A szerződéskötés után hatályba lépő minden áremelést vagy újonnan bevezetett árat a vevő terhére, minden árcsökkentést vagy hatályon kívül helyezett árat a vevő javára kell elszámolni.

Időpont: Időpont alatt az elfogadott szállítási záradék teljesítési időpontja értendő. Ha az áru ára hatóságilag szabályozott, az elszámolásra a hatósági szabályozás vonatkozik.

Szállítási feltételek (vis major) A szállítás akadályaira a 20. §-ban meghatározott teljesítési akadályok vonatkoznak.

Tulajdonjog fenntartása: A 42. § rendelkezései alkalmazandók.

Szóbeli megállapodások: A változtatásokat és az eltérő megállapodásokat írásban haladéktalanul meg kell erősíteni.

A tőzsdei választottbírósa illetékessége: A jelen szerződés létrejötte egyben a Bécsi Mezőgazdasági Árutőzsde választottbírósa elismerése is, és ez vonatkozik a felek között létrejött minden olyan jövőbeni szerződésre, amelynek tárgyával a jelen tőzsdén kereskedés folyik. A jelen megállapodásnak a későbbiekben megkötendő szerződésekre vonatkozó hatálya azonban egyoldalúan és írásban visszavonható. Ez az illetékesség kiterjed a szerződő felek és a közvetítő között felmerülő vitás esetekre is, amennyiben a szerződő felek a közvetítő által aláírt szerződéseket ellentmondás nélkül átvették, s e szerződések tartalmazzák azokat a rendelkezéseket, amelyek szerint a szerződésből fakadó vitás esetekben ezen tőzsde választottbírósa kell döntenie.